

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรที่สำคัญ ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร

โทร/โทรสาร : 0-3260-3066

Paco_pkn@opsmoac.go.th

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดขนาดกลาง มีพื้นที่ประมาณ 6,367.62 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,979,762.50 ไร่ ความยาวของจังหวัดจากทิศเหนือจดทิศใต้ประมาณ 212 กิโลเมตร ส่วนแคบที่สุดของประเทศและจังหวัดอยู่ในเขตตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จากอ่าวไทยถึงแนวพรมแดนไทย - พม่าประมาณ 12 กิโลเมตร มีพื้นที่เกษตรกรรมรวม 1,699,429 ไร่ (ร้อยละ 42.70) ของพื้นที่ภาคเกษตรทั้งหมด แบ่งเป็น ข้าว 27,968 ไร่ (ร้อยละ 1.65) พืชไร่ 574,635 ไร่ (ร้อยละ 33.81) พืชผัก 11,986 ไร่ (ร้อยละ 0.71) ไม้ผลไม้ยืนต้น 897,217 ไร่ (ร้อยละ 52.80) ไม้ดอกไม้ประดับ 468 ไร่ (ร้อยละ 0.03) พืชสมุนไพร 9,070 ไร่ (ร้อยละ 0.53) และพื้นที่เกษตรอื่น ๆ 178,085 ไร่ (ร้อยละ 10.48) เกษตรกรภาคเกษตรรวม 149,518 คน/59,970 ครัวเรือน

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

- 1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 286.09 ล้าน ลบ.ม.
 - ในเขตชลประทาน 279 ล้าน ลบ.ม.
 - นอกเขตชลประทาน 7.09 ล้าน ลบ.ม.
- 2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่ มกราคม ถึง ตุลาคม 2562 เฉลี่ย 200 - 800 มม.
- 3) ปริมาณความต้องการใช้น้ำตามกิจกรรมหน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศ	เกษตร	อุตสาหกรรม	อื่น ๆ	รวม
ในเขตชลประทาน	29.36	20.71	0.92	1.67	0.00	52.66
นอกเขตชลประทาน	0.97	1.00	0.01	0.68	0.00	2.65

- 4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

หน่วย : ไร่

อำเภอ		S1	S2	S3	N	รวม
หัวหิน	สับปะรด	48,554	46,717	12,242	8,429	115,943
	อ้อยโรงงาน	893	1,327	7,354	34,006	43,580
	ยางพารา	-	-	807	5,040	5,848
	ไม้ผลผสม	-	2,638	356	29	3,023
ปราณบุรี	มะพร้าว	-	-	-	3,229	3,229
	อ้อยโรงงาน	143	-	19	7,990	8,009
	ยางพารา	4,950	720	382	4,380	10,433
	สับปะรด	26,880	31,324	11,963	9,982	80,149
สามร้อยยอด	มะพร้าว	-	-	379	9,393	9,771
	มะม่วง	-	10,338	2,086	2,008	14,432
	ข้าว	7,981	1,066	3,619	3,199	15,865
	สับปะรด	11,688	50,229	4,486	4,028	70,432
กุยบุรี	มะพร้าว	-	-	7,028	11,212	18,240
	ยางพารา	-	-	-	4,522	4,522
	ข้าว	12,149	2,014	6,266	6,454	26,883
	สับปะรด	13,361	39,605	6,972	5,118	65,056

อำเภอ		S1	S2	S3	N	รวม
เมือง	มะพร้าว	-	-	60,478	4,257	64,734
	ยางพารา	-	-	12,984	15,603	28,587
	ปาล์มน้ำมัน	11,125	1,521	1,416	96	14,158
	สับปะรด	33,667	60,732	17,245	4,194	115,838
ทับสะแก	มะพร้าว	-	104,992	30,712	1,198	136,902
	ยางพารา	-	3,090	347	203	3,640
	ข้าว	-	-	2,743	5,194	7,937
	สับปะรด	396	6,376	7,635	124	14,531
บางสะพาน	มะพร้าว	-	133,007	12,274	13,403	158,684
	ยางพารา	781	50,807	1,130	3,048	55,760
	ปาล์มน้ำมัน	13,930	6,669	1,959	4,255	26,813
	สับปะรด	3,039	23,261	1,296	1,789	29,385
บางสะพานน้อย	มะพร้าว	-	46,932	5,356	5,005	57,293
	ยางพารา	2,550	42,257	4,480	3,827	53,114
	ปาล์มน้ำมัน	31,583	19,117	13,389	3,788	67,877
	สับปะรด	664	6,467	1,045	644	8,820

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products : GPP) เศรษฐกิจจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม ปี 2559 พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี2559 ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ 86,972 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 79,810 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ 7,163 ล้านบาท อัตราการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ในปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 4.3 เมื่อเทียบกับ ปีที่ผ่านมา และผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Pre Capita) ค่าเฉลี่ยต่อหัวของประชากร ในปี 2559 เท่ากับ 187,039 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ ปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 9.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจหลัก พิจารณาจากตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ปี 2559 ณ ราคาประจำปี ประกอบด้วยสาขาการผลิตที่สำคัญ 5 สาขา ตามลำดับ คือ สาขาอุตสาหกรรม ซึ่งมีสัดส่วนสูงที่สุดร้อยละ 28.7 รองลงมา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม ร้อยละ 19.0 สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ มีสัดส่วนร้อยละ 11.5 สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร มีสัดส่วนร้อยละ 9.2 สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัยมีสัดส่วนร้อยละ 5.3 และสาขาอื่นๆ มีสัดส่วนรวมร้อยละ 26.3 จำนวนประชากร 539,534 คน/248,179 ครัวเรือน

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ สับปะรด มะพร้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะม่วง (น้ำดอกไม้)

ชนิดพืช	ปริมาณพื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ปริมาณผลผลิต (กก.)	ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
1) สับปะรด	453,879	908,489,300	4,322.60
2) มะพร้าว	442,714.38	431,081,290	1,038.93
3) ยางพารา	225,195	33,701,100	190.05
4) ปาล์มน้ำมัน	144,527.68	313,516,050	2,435.57
5) มะม่วง (น้ำดอกไม้)	53,284	61,016,000	1,343.55

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญและปริมาณผลผลิต

1.5.1 ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ โคนม แพะ สุกร ไก่เนื้อ

ชนิดสัตว์	ปริมาณการเลี้ยง (ตัว)	ปริมาณผลผลิต (ตัน)
1) โคเนื้อ	121,020	50,828.40
2) โคนม	33,526	74,430.34
3) แพะ	28,259	1,172.52
4) สุกร	108,255	10,825.50
5) ไก่เนื้อ	1,024,906	2,049.81

1.5.2 ด้านประมง ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ

ชนิดสัตว์	ปริมาณพื้นที่การเลี้ยง (ไร่/บ่อ)		ปริมาณผลผลิต (ตัน)
	ไร่	บ่อ	
1. กุ้งขาวแวนนาไม	11,675	2,962	15,726
2. กุ้งกุลาดำ	833	51	1,029

1.6 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI (Geographical Indication) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และขึ้นทะเบียน GI (Geographical Indication) ได้แก่

1.6.1 **ทุเรียนป่าละอู** เป็นพันธุ์หมอนทองและพันธุ์ชะนี ซึ่งเป็นผลไม้ของดีประจำหมู่บ้านห้วยสัตว์ใหญ่ป่าเต็ง - ป่าละอู อำเภอหัวหิน โดยทั่วไปทุเรียนป่าละอูมักติดดอกในเดือนเมษายน และเริ่มมีผลผลิตออกจำหน่ายสู่ตลาดในช่วงปลายเดือนมิถุนายนและมีผลผลิตทยอยเข้าสู่ตลาดอย่างต่อเนื่องจนถึงปลายเดือนสิงหาคมเนื่องจากพื้นที่ปลูกทุเรียนป่าละอูสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 200 เมตร อากาศดี ดิน น้ำอุดมสมบูรณ์ และมีกำมะถันน้อยกว่าแหล่งอื่น ทำให้ทุเรียนป่าละอูมีเมล็ดลีบเล็ก เนื้อมาก เนื้อแห้งละเอียด สีเหลืองอ่อนมีความมันมากกว่าความหวาน หอม กรอบนอกนุ่มใน ทุเรียนป่าละอูเป็นสินค้าขายดี ถูกอกถูกใจนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบบริโภคทุเรียน ทุกวันนี้ผลผลิตทุเรียนป่าละอูมีมากเท่าไรก็ไม่พอขาย เกษตรกรในพื้นที่ป่าละอูหันมาปลูกทุเรียนพันธุ์หมอนทองตั้งแต่เมื่อเกือบ 40 ปีก่อน หลังจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีหรือสมเด็จย่า เสด็จเยี่ยมราษฎรชาวป่าละอู เมื่อประมาณปี 2523 สมเด็จย่าทรงเห็นว่าป่าละอูมีดินน้ำสมบูรณ์ เหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน จึงทรงปลูกทุเรียนไว้ประมาณ 10 ต้น ต่อมาชาวป่าละอูได้ขยายพันธุ์ทุเรียนพระราชทานนำไปปลูกในที่ดินของตนเองจนกลายเป็นไม้ผลที่ปลูกอย่างแพร่หลายจนถึงทุกวันนี้ ทุเรียนป่าละอู เป็นผลไม้ชนิดแรกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ได้รับการจดทะเบียนสินค้า GI สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2557

1.6.2 **มะพร้าวทับสะแก** กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ประกาศรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือ GI "มะพร้าวทับสะแก ทะเบียนเลขที่ สข ๖๓๑๐๐๓๕" แล้ว มีผลตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ คุณสมบัติหรือลักษณะเฉพาะของมะพร้าวทับสะแก เป็นพันธุ์ไทยต้นสูง พันธุ์สวีลูกผสม 1 และพันธุ์ลูกผสมชุมพร 2 ผลมีขนาดใหญ่ทรงกลมหรือรีเล็กน้อย เปลือกหนาเมื่อแก่มีสีน้ำตาล เนื้อสีขาวหนา 2 ชั้น ให้เปอร์เซ็นต์น้ำมันสูง รสชาติเมื่อทำเป็นกะทิหอมและมัน มะพร้าวทับสะแกมีชื่อเสียงมายาวนานถึงความมัน เหมาะสำหรับทำกะทิเพื่อประกอบอาหารคาว หวาน ปัจจุบันมีการแปรรูปเป็นกะทิล่องเพื่อบริโภคทั้งในและต่างประเทศ เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ในการประกวดมะพร้าวแก่ระดับประเทศ ซึ่งจัดโดยกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระดับอำเภอในงานประจำปี “งานวันมะพร้าวและ

ของดีอำเภอทับสะแก” เป็นประจำเสมอมา ทำให้เป็นข้อบ่งชี้ได้ว่าพื้นที่และชื่อเสียงของมะพร้าวทับสะแก เป็นที่ยอมรับว่าเหมาะสมต่อการผลิตมะพร้าวคุณภาพดีและเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด โดยใช้และรับซื้อวัตถุดิบในพื้นที่ ซึ่งมีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัดให้การสนับสนุนด้านการอบรมให้ความรู้การแปรรูปผลผลิตให้ได้ตามมาตรฐาน ตลอดจนการรวมกลุ่ม และการบริหารจัดการด้านการตลาด มีสินค้า OTOP ดังนี้

- 1) ขนมปังไส้สับปะรด : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพลาแยงม ตำบลเขาน้อย อำเภอปราณบุรี
- 2) ขนมปังชีสเค้กไส้สับปะรด : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพลาแยงม ตำบลเขาน้อย อำเภอปราณบุรี
- 3) มะพร้าวอบน้ำผึ้ง : วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์แสงอรุณ ตำบลแสงอรุณ อำเภอทับสะแก
- 4) กล้วยสีรส : กลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านปาร์อน ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน
- 5) ขนมห้างกลิ้ง : กลุ่มอาชีพขนมห้างกลิ้งชุมชนทับสะแก ตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก
- 6) เมี่ยงปลาसानไหม : กลุ่มเมี่ยงปลาสาวยไหม ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบฯ
- 7) ปลาอบสมุนไพร : กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรร่องแก้ว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบฯ
- 8) น้ำมันโพลีโพรไคน : กลุ่มพัฒนาสตรีศรีจันทร์ ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบฯ
- 9) น้ำผึ้งสมุนไพรกำจัดขน : กลุ่มพัฒนาสตรีศรีจันทร์ ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบฯ
- 10) หมูเส้นปรุงรส ตราบุรพาฟาร์ม : กลุ่มพัฒนาอาชีพไร้ใหม่ ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 30 ชุมชน มีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) พื้นที่ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน ได้แก่ จุดสาธิตการรีดนมวัว (หมู่ที่ 1) สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก ห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด (หมู่ที่ 2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตเห็ดเพื่อสุขภาพ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จุดสาธิตการรีดนมวัว (หมู่ที่ 6)
- 2) พื้นที่ หมู่ที่ 5 ตำบลบึงนคร อำเภอหัวหิน ได้แก่ วิถีชีวิตเกษตรกรรม
- 3) พื้นที่ หมู่ที่ 6 ตำบลศาลาลัย อำเภอสามร้อยยอด ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- 4) พื้นที่ หมู่ที่ 7 ตำบลหาขาม อำเภอกุยบุรี ได้แก่ กลุ่มหมอนไหม
- 5) พื้นที่ หมู่ที่ 6 ตำบลบ่อนอก อำเภอเมืองประจวบฯ ได้แก่ ชมวิถีชาวประมงกลุ่มอาชีพเพาะกุ้ง
- 6) พื้นที่ หมู่ที่ 12 ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบฯ ได้แก่ สวนมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง
- 7) พื้นที่ตำบลแสงอรุณ อำเภอทับสะแก ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้แปลงสาธิตมะพร้าวอินทรีย์, วิถีชีวิตชาวประมง (หมู่ที่ 4) และการทำน้ำตาลมะพร้าวแบบดั้งเดิม (หมู่ที่ 5)
- 8) พื้นที่ หมู่ที่ 7 ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก ได้แก่ อยากรู้เป็นเกษตรกรตามศาสตร์พระราชา
- 9) พื้นที่ หมู่ที่ 9 ตำบลพงศ์ประศาสน์ อำเภอบางสะพาน ได้แก่ ชมวิถีชุมชนกลุ่มเรือประมง และคราดหอยขาว-ชุดหอยเสียบ
- 10) พื้นที่ หมู่ที่ 4 ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน ได้แก่ ชิมชาชมไร่กาแฟอินทรีย์ ชิมกาแฟคั่วสด
- 11) พื้นที่ หมู่ที่ 6 ตำบลปากแพรก อำเภอบางสะพานน้อย ได้แก่ ชมศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง
- 12) พื้นที่ หมู่ที่ 5 ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย ได้แก่ ดูปราชญ์ชาวบ้าน (กลุ่มเลี้ยงจิ้งหรีด, เลี้ยงผึ้ง, เลี้ยงไส้เดือน)

1.9 ข้อมูลสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- 1) จำนวนสหกรณ์การเกษตร มี 31 แห่ง สมาชิก 38,731 ราย
- 2) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์การเกษตร
 - 2.1 ดีเลิศจำนวน 7 สหกรณ์
 - 2.2 ดีมากจำนวน 8 สหกรณ์
 - 2.3 ดีจำนวน 5 สหกรณ์
 - 2.4 ไม่ผ่านจำนวน 8 สหกรณ์
 - 2.5 หยุดกิจการ 3 สหกรณ์
- 3) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ รวมประมาณ 2,413 ล้านบาทเศษ

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

2.1 เกษตรอินทรีย์

- ด้านพืช : ทั้งระยะปรับเปลี่ยนและผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เกษตรกร 66 แปลง รวมพื้นที่ 2,143.44 ไร่ (มาตรฐาน มกษ. จำนวน 18 ราย พื้นที่ 208.44 ไร่ มาตรฐานอื่น จำนวน 48 ราย พื้นที่ 1,935 ไร่)

ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง	จำนวนไร่
1) ผสมผสาน (พืชผัก มะม่วง)	3	19.44
2) วานหางจระเข้	1	9.00
3) มะพร้าว	62	2,115.00

- ด้านปศุสัตว์ : ระยะปรับเปลี่ยน จำนวน 17 ราย

ชนิดสินค้า	จำนวนราย	จำนวนไร่
1) โคนมอินทรีย์	16	
2) ไก่อินทรีย์	1	

2.2 การรับรอง GAP

ด้านพืช 2,315 ราย/แปลง พื้นที่ 35,227 ไร่ ด้านประมง 538 ราย ด้านปศุสัตว์ 287 ฟาร์ม

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
สับปะรด	1,072	19,780
มะพร้าว	405	5,251
มะพร้าวน้ำหอม	15	104
พืชอื่น ๆ	823	10,092
ประมง	538	-
ปศุสัตว์	287	-

3. งบประมาณ ปี 2563 ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งสิ้น 238,630,027.00 บาท บาท แบ่งเป็น

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

3.1.1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 232,216,327 บาท ผลการเบิกจ่าย 17,685,445.82 บาท คิดเป็น ร้อยละ 7.62 (ผลเบิกจ่ายไตรมาสที่1)

3.1.2) ผลการดำเนินงาน/ผลปฏิบัติราชการที่สำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง)

1. ด้านพืช : โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป้าหมายในการดำเนินการปีงบประมาณ ปี 2563 การวิเคราะห์จัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูล (แปลงใหญ่ปี 2561 2562 และปี 2563) จำนวน 35 แปลง การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรเน้นการบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด (แปลงใหญ่ปี 2561 และปี 2562) จำนวน 35 แปลง การจัดประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ จัดทำฐานข้อมูลกลางสมาชิก แปลงใหญ่ จำนวน 35 แปลง ติดตามและประเมินผลโครงการ จำนวน 35 แปลง

2. ด้านปศุสัตว์ : โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีกิจกรรม ได้แก่ การพัฒนาการผลิตปศุสัตว์ จำนวนสัตว์พันธุ์ดีที่ผลิตได้จากการผสมเทียม จำนวน 3,292 ตัว กิจกรรม การพัฒนาสุขภาพสัตว์จำนวนสัตว์ที่ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ (FMD โคเนื้อ/กระบือ/แพะ-แกะ) จำนวน 146,000 ตัว จำนวนสัตว์ที่ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ (FMD โคนม) จำนวน 96,000 ตัว จำนวน สถานที่เลี้ยงที่ได้รับการเฝ้าระวังและทำรายเชื้อโรคตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จำนวน 7,820 แห่ง จำนวน เกษตรกรที่ได้รับการรับรองสถานที่เลี้ยงที่มีระบบ GFM จำนวน 100 ราย จำนวนสัตว์ที่ได้รับการบริการดูแลสุขภาพ จำนวน 1,200 ตัว จำนวนสัตว์ที่ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ (Haemorrhagic) จำนวน 450 ตัว จำนวนสัตว์ที่ได้รับการบริการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ (วัคซีนรวมป้องกันโรคในสัตว์ปีก ND+IB) จำนวน 357,200 ตัว

3. ด้านประมง : โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เข้มแข็งและพึ่งพาตัวเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาระบบ เกษตรกรรมยั่งยืน ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ และสนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวทางทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในการ ดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ของตนเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกร มีคุณภาพที่ดีขึ้น ส่งเสริมความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์/สนับสนุนปัจจัยการผลิต เกษตรปี 2563 ส่งเสริมองค์ความรู้ เชิงปฏิบัติการหลักสูตรกลาง เกษตรปี 2563 และติดตามประเมินผลเกษตรปี 2563 จำนวน 445 ราย

4. ด้านชลประทาน :

4.1) โครงการซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองส่งน้ำซอย จำนวน 7,500 ตารางเมตร ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 4 1 งาน จำนวน 1 แห่ง

4.2) โครงการซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองส่งน้ำซอย จำนวน 4,000 ตารางเมตร ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 จำนวน 1 แห่ง

4.3) โครงการซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองส่งน้ำซอย จำนวน 7,280 ตารางเมตร ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3 จำนวน 1 แห่ง

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

3.2.1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 6,413,700 บาท ผลการเบิกจ่าย - บาท คิดเป็นร้อยละ - (ผลเบิกจ่ายไตรมาสที่ 1) ยังไม่มีผลเบิกจ่ายในไตรมาสที่ 1 เนื่องจากอยู่ระหว่างรอการจัดสรรงบประมาณ

3.2.2) ผลการดำเนินงาน/ผลปฏิบัติราชการที่สำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง)

1. ด้านพืช : โครงการพัฒนาระบบการผลิตการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร ส่งเสริม การผลิต การแปรรูป การตลาดสับปะรดและมะพร้าวครบวงจร โดยการอบรมให้ความรู้การปลูกสับปะรดโรงงานและ สับปะรดผลสดพันธุ์ MD2 ให้ได้คุณภาพมาตรฐานส่งออก จำนวน 300 ราย สร้างเครือข่ายและความเข้มแข็งของกลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดระดับ จังหวัด จัดประชุมจำนวน 40 คน 3 ครั้ง และระดับอำเภอจำนวน 110 คน 6 ครั้ง

อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายหรือเกษตรพันธะสัญญา (Contract Farming) จำนวน 300 ราย ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ จำนวน 8 อำเภอ อบรมให้ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว จำนวน 400 ราย แปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว จำนวน 10 แปลง 50 ไร่ แปลงเรียนรู้การปลูกมะพร้าวพันธุ์ดีแทนสวนเก่า จำนวน 20 ครั้ง 100 ไร่ และอบรมให้ความรู้การเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์มะพร้าว แก่เกษตรกร จำนวน 480 คน

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) ปี ๒๕๖๓

- 4.1 ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
- 4.2 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- 4.3 การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer
- 4.4 การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-Map)
- 4.5 การพัฒนาเกษตรอินทรีย์
- 4.6 การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
- 4.7 การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่
- 4.8 ตลาดสินค้าเกษตร
- 4.9 การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงาน
- 4.10 ธนาคารสินค้าเกษตร
- 4.11 การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ
- 4.12 การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- 4.13 แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร
- 4.14 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 4.15 การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน

*หมายเหตุ ทั้งที่ 15 นโยบาย อยู่ระหว่างการจัดทำแผนดำเนินการ

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้า	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ช่วงระยะเวลาผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ตัน)				รวม (4 เดือน)	ราคา ณ ปัจจุบัน (บาท)
		มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน		
มะพร้าว	342,532	30,790.00	31,990.00	29,957.00	31,590.00	124,327.00	6 – 8 / ผล
สับปะรด	442,928	72,232.06	28,954.56	21,113.99	22,163.51	144,464.12	7.20-7.80/ผล
ปาล์มน้ำมัน	133,667	23,792.76	23,792.76	23,699.09	23,699.09	94,983.70	2.2 / กก.
มะม่วง	53,530	1,373.15	1,122.58	2,525.80	2,445.61	7,467.14	80 / กก.
ยางพารา	213,892.90	43,219.00	41,330.00	-	-	84,549	47.87/กก.

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

รายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2563

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว (มะพร้าวแกง และมะพร้าวอ่อน) รวม 352,286 ไร่ เกษตรกร 23,754 ราย พื้นที่ปลูก ปัจจุบันประสบปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าวที่สำคัญ 3 ชนิด ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และดวงแรดมะพร้าว ดังนี้

6.1 หนอนหัวดำมะพร้าว มีพื้นที่การระบาด 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหัวหิน ประจวบคีรีขันธ์ สามร้อยยอด ภูบรี เมืองฯ ทับสะแก และบางสะพาน จำนวน 3,439 ไร่ เกษตรกร 575 ราย พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 296 ไร่ จาก เดือนที่ผ่านมา (เดือนมกราคม 3,143 ไร่) จำแนกตามระดับความรุนแรง ดังนี้

6.1.1 ระบาดระดับน้อย จำนวน 2,302 ไร่ (66.93%)

6.1.2 ระบาดระดับปานกลาง จำนวน 874 ไร่ (25.41%)

6.1.3 ระบาดระดับรุนแรง จำนวน 263 ไร่ (7.66%)

แนวทางการแก้ไขปัญหาการให้คำแนะนำการป้องกัน โดยใช้วิธีแบบผสมผสาน ดังนี้

1. การตัดทางใบเผาทำลาย
2. ใช้ฉีดพ่นด้วย สาร B.t. จำนวน 3 - 5 ครั้ง ในระยะเวลา 7 - 10 วัน
3. ปลอยแมลงศัตรูธรรมชาติควบคุมหนอนหัวดำ ได้แก่
 - แตนเบียนไซทริโคแกรมมา จำนวน 10 แตน ต่อ ไร่ ทุก 15 วัน
 - แตนเบียนหนอนบราคอน ปริมาณ 200 ตัว ต่อ ไร่ ทุก 15 วัน
 - แตนเบียนโกนีโอซัส เนแฟนติส ปริมาณ 50-100 ตัว ต่อไร่ ทุกเดือน

6.1.4 ใช้สารเคมี อีมาเม็กติน เบนโซเอท 1.92% EC ฉีดเข้าลำต้นมะพร้าว อัตรา 30 ซีซี ตอต้น ที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าวน้ำหอม และมะพร้าวกะทิ

6.1.5 ใช้สารเคมี ฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือใช้สารเคมีคลอแรนทรานิล โพรล 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตรใช้สารเคมีฉีดพ่นทางใบมะพร้าวต้นที่สูงน้อยกว่า 12 เมตร หรือ สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

6.2 แมลงดำหนาม มีพื้นที่การระบาดทั้ง 8 อำเภอ จำนวน 15,003 ไร่ เกษตรกร 2,284 ราย พื้นที่ระบาดลดลง 1,182 ไร่ จากเดือนที่ผ่านมา (เดือนมกราคม 16,185 ไร่) จำแนกตามระดับความรุนแรง ดังนี้

6.2.1 ระบาดระดับน้อย จำนวน 4,449 ไร่ (29.65%)

6.2.2 ระบาดระดับปานกลาง จำนวน 10,047 ไร่ (66.96%)

6.2.3 ระบาดระดับรุนแรง จำนวน 507 ไร่ (3.39%)

แนวทางการแก้ไขปัญหาการให้คำแนะนำการป้องกันกำจัดแมลงดำหนาม โดยใช้วิธีแบบผสมผสาน ดังนี้

1. ใช้แตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ปลอย 5 มัมมี่ ต่อไร่
2. ใช้แตนเบียนดักแด่เตตระสติคัส (*Tetrastichus brontispae*) ปลอย 5 มัมมี่ ต่อไร่ กรณีระบาดรุนแรง ใช้สารเคมี imidacloprid 70WG, thiamethoxam 25%WG และ dinotefuran 10%WP อัตรา 4, 4 และ 10 กรัมละลายน้ำ 1 ลิตรตอต้น ราดบริเวณยอดและรอบคอกมะพร้าวหรือใช้สารเคมี cartap hydrochloride 4% GR และ chlorpyrifos 75%WG ใส่ถุงผ้าอัตรา 30 กรัม/ต้นเหนือบริเวณยอดมะพร้าว มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงดำหนามมะพร้าวได้นานประมาณ 1 เดือน หรือป้องกันกำจัดแมลงดำหนามมะพร้าวด้วยวิธีฉีดสารเข้าต้น (Trunk injection) พบว่าการใช้สาร emamectin benzoate 1.92%EC อัตรา 50 มิลลิลิตร/ ต้น มีประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงดำหนาม มะพร้าวได้นานมากกว่า 2 เดือน

6.3 ดวงแรดมะพร้าว มีพื้นที่การระบาด 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหัวหิน ประจวบคีรีขันธ์ สามร้อยยอด ภูบรี เมืองฯ ทับสะแก บางสะพาน บางสะพานน้อย จำนวน 5,526 ไร่ เกษตรกร 923 ราย พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 93 ไร่ จากเดือนที่ผ่านมา (เดือนมกราคม 5,163 ไร่)

แนวทางการแก้ไขปัญหาและการให้คำแนะนำการป้องกันกำจัดดวงแรดมะพร้าว โดยใช้วิธีแบบผสมผสานดังนี้

1. ทำความสะอาดแปลง ทำลายกองขยะแหล่งขยายพันธุ์
2. ทำกองปุ๋ยหมัก ลอให้ตัวเต็มวัยมาวางไข่เมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอนแล้วใช้เชื้อราเมตาไรเซียมใส่ในกองปุ๋ยหมักเพื่อทำลายตัวหนอน
3. ใช้ฟโรโมนล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย

การดำเนินงานป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าวในพื้นที่ระบาด

- 1) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำรวจพื้นที่การระบาดของหนอนหัวด้ามะพร้าว (รายแปลง) กรณีเจ้าของแปลงไม่ดูแลรักษาและไม่พบผู้ครอบครอง พบว่า เจ้าของแปลงไม่ดูแลรักษา จำนวน 8 แปลง และไม่พบผู้ครอบครองจำนวน 6 แปลง รวมต้นมะพร้าวจำนวน 12,901 ต้น รายงานกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อขอความร่วมมือกรมวิชาการเกษตร ให้มาตรการทางกฎหมายเพื่อบังคับเกษตรกรที่ปล่อยปลปล่อย ไม่ดำเนินการตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งแปลงมะพร้าวที่ไม่พบผู้ครอบครองปล่อยให้มีการระบาดของหนอนหัวด้ามะพร้าวเป็นแหล่งแพร่ระบาดในพื้นที่
- 2) ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของศัตรูมะพร้าวโดยส่งสอตประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประชาสัมพันธ์จังหวัด สื่อวิทยุท้องถิ่น (สวท.) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เว็บไซต์สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ บอร์ดประชาสัมพันธ์ และสื่อช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook
- 3) ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าวและติดตามเฝ้าระวัง การระบาดของหนอนหัวด้ามะพร้าวอย่างสม่ำเสมอ
- 4) ส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน และแมลงหางหนีบ พร้อมปล่อยในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง
- 5) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตขยายและปล่อยแตนเบียนแมลงด้ามะพร้าว (แตนเบียนหนอนอะซีโคเดส และแตนเบียนดักแดเตตระสติคัส) โดยขอรับการสนับสนุนทั้งแตนเบียนพร้อมปล่อย และแตนเบียนพ่อแม่พันธุ์ ให้กับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดำเนินการในพื้นที่
- 6) ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าใจถึงวงจรการระบาดของดงแรดมะพร้าว มีการจัดการกองปุ๋ยหมักในชุมชนไม่ให้ปนแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนดงแรด โดยไม่กองปุ๋ยหมักที่ย่อยสลายแล้วไว้เป็นเวลานานรีบบรรจุปุ๋ยใส่กระสอบ และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียมราดบนกองปุ๋ยหมักเพื่อทำลายตัวอ่อนดงแรด และกรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนกับดักไฟโรโมนล่อตัวเต็มวัยดงแรดจำนวน 120 ชุด ให้กับเกษตรกรเพื่อควบคุมพื้นที่การระบาดของดงแรดมะพร้าว

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ผ่านมายังไม่มีปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้น

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง

1. พื้นที่การเพาะปลูกส่วนใหญ่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยวอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ปัญหาของการเกษตรหรือการปลูกพืชเชิงเดี่ยวคือ พืชเชิงเดี่ยว แมลงศัตรู หรือ โรคพืช สามารถทำลายทั้งแปลงได้อย่างรวดเร็ว ในฤดูเก็บเกี่ยวมีผลผลิตออกสู่ตลาดมากทำให้ประสบกับปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ หากขายได้ช้า ผลผลิตอาจเน่าเสีย ถูกพ่อค้าคนกลางกดราคาเพราะหากขายได้ช้าผลผลิตจะเสียหายเกษตรกรจึงต้องยอมขาย

แนวทางในการแก้ไข : โดยการทำเกษตรผสมผสาน ด้วยการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในการจัดพื้นที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและมีชีวิตอย่างยั่งยืน โดยมีแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ ได้แก่ พื้นที่น้ำ พื้นที่ดินเพื่อเป็นพื้นที่ปลูกข้าว พื้นที่ดินสำหรับปลูกพืชไร่สวนผลไม้ และที่สำหรับอยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ เป็นหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ปัญหาผลผลิตตกต่ำ หากขายได้ช้าผลผลิตอาจเน่าเสีย เกษตรกรจึงถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา

แนวทางในการแก้ไข :

1) ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสามารถวางแผนการผลิต และแผนการจำหน่ายผลผลิตหรือแผนการตลาดได้ดีขึ้น รวมทั้งสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ราคาสูง

2) ส่งเสริมให้มีการทำเกษตรพันธสัญญา

3. ความเสี่ยงเกี่ยวกับกลไกการบริหารงานภายในและการบริหารข้อมูลสำคัญที่ยังไม่เป็นเอกภาพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามนโยบาย ซึ่งการเลือกใช้เครื่องมือในรูปแบบกลไกคณะกรรมการ/คณะทำงานอาจไม่เพียงพอต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานดังกล่าว

แนวทางในการแก้ไข : ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สำคัญทั้งในส่วน of ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและข้อมูลด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ และผลักดันให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการบริหารและการตัดสินใจอย่างแท้จริง
